

Összesítés a Magyar Tudományos Akadémián folyó Nemzeti Stratégiai Kutatási Programról

2004. februári állapot

A Magyar Tudományos Akadémián folyó Nemzeti Stratégiai Kutatási Program a kormány 2184/1996. (VII. 16.), illetve a 2269/1996. (X. 11.) sz. határozatait, valamint az Országgyűlés 113/1996. (XII. 20.) sz. határozata alapján 1997-ben indult. A Magyar Tudományos Akadémia arra vállalkozott, hogy az ezredforduló kihívásaiból kiindulva megfogalmazza az állam és nemzet előtt álló stratégiai kérdéseket, kidolgozza a válasz-alternatívákat. Az Országgyűlés erre a munkára 1997-ben 300 millió, 1998-ban 200 millió, 1999-ben 150 millió, 2000–2003-ban 106,9 millió, 2004-ben 42,7 millió forintot biztosított.

A Nemzeti Stratégiai Kutatási Programnak 1997 és 2001 között az MTA Kutatásszervezési Intézete, 2001. július 1-jétől az MTA Társadalomkutató Központ a bázisintézete. Koordináló szerve a Programtanács, amelynek

elnöke: Glatz Ferenc akadémikus, az MTA volt elnöke,

társelnöke: Láng István akadémikus.

A Programtanács tagjai a programvezetők. A Programtanács évente kétszer ül össze.

A Programtanácson belül működik az operatív Programbizottság, amelynek tagjai: Glatz Ferenc elnök, Láng István társelnök, Enyedi György, Marosi Ernő, Kulcsár Kálmán akadémikusok, Sárközy Tamás akadémiai doktor, valamint a Programtanács és a Programbizottság titkára, jelen esetben Balogh Margit kandidátus. A Programbizottság évente átlag hat alkalommal ül össze.

A munkák és teljesítések az említett kormányhatározatokkal összhangban 3 fő csoportba – programok, tanulmányok-kiadványok, rendezvények – sorolhatóak.

I. PROGRAMOK

1997-ben 7 fő kutatási irányon belül a következő 12 programban folytak kutatások:

- A társadalmi struktúra a piacgazdaságra való átmenet korában
(Programfelelős: Andorka Rudolf/Tóth István György)
- Az életmód, az életvitel, a tudat átalakulása
(Programfelelős: Vitányi Iván)
- Társadalmi változások és a politikai rendszer
(Programfelelős: Kulcsár Kálmán)
- Az agrártermelés tudományos alapozása
(Programfelelős: Kovács Ferenc)
- A minőség dimenziói a magyarországi agrárgazdaságban

- (Programfelelős: Láng István)
- Környezet védelem és integráció
(Programfelelős: Kerekes Sándor)
- A területfejlesztési program tudományos megalapozása
(Programfelelős: Enyedi György)
- Az életminőség tényezői Magyarországon
(Programfelelős: Vizi E. Szilveszter)
- A közlekedés és technika infrastruktúrája
(Programfelelős: Michelberger Pál)
- A magyar nyelv jelene és jövője
(Programfelelős: Ritoók Zsigmond)
- Magyarságkép, a Magyarországról alkotott kép az ezredforduló
(Programfelelős: Hankiss Elemér)
- Magyar tudományosság külföldön
(Programfelelős: Berényi Dénes)

1998-ban és 1999-ben 9 fő kutatási irányon belül a következő 16 programban folytak kutatások:

- A társadalmi struktúra a piacgazdaságra való átmenet korában
(Programfelelős: Andorka Rudolf/Tóth István György)
- Az életmód, az életvitel, a tudat átalakulása
(Programfelelős: Vitányi Iván)
- Társadalmi változások és a politikai rendszer
(Programfelelős: Kulcsár Kálmán)
- Az agrártermelés tudományos alapozása
(Programfelelős: Kovács Ferenc)
- A minőség dimenziói a magyarországi agrárgazdaságban
(Programfelelős: Láng István)
- Környezet védelem és integráció
(Programfelelős: Kerekes Sándor)
- A területfejlesztési általános vizsgálata
(Programfelelős: Enyedi György)
- A Duna-völgyi régió fejlesztésének lehetőségei
(Programfelelős: Horváth Gyula)
- Az Alföld új területei, települései és társadalmi folyamatai
(Programfelelős: Csatári Bálint)
- Az életminőség tényezői Magyarországon
(Programfelelős: Vizi E. Szilveszter)
- A közlekedés és technika infrastruktúrája
(Programfelelős: Michelberger Pál)
- A magyar nyelv jelene és jövője
(Programfelelős: Ritoók Zsigmond)
- Magyarságkép, a Magyarországról alkotott kép az ezredforduló
(Programfelelős: Hankiss Elemér)
- Kisebbségi konfliktusok, megoldási alternatívák Kelet-Közép-Európában
(Programfelelős: Szász Zoltán/Szarka László)
- A víz és a vízgazdálkodás helyzete és jövője Magyarországon
(Programfelelős: Somlyódy László)
- Hazai ökológiai kutatások egy kelet-európai kutatóhálózat érdekében
(Programfelelős: Borhidi Attila)

2000-ben 13 fő kutatási irányon belül a következő 19 programban folytak kutatások:

- Az életmód, az életvitel, a tudat átalakulása
(Programfelelős: Vitányi Iván)
- Társadalmi változások és a politikai rendszer
(Programfelelős: Kulcsár Kálmán)
- Az agrártermelés tudományos alapozása
(Programfelelős: Kovács Ferenc)
- A minőség dimenziói a magyarországi agrárgazdaságban
(Programfelelős: Láng István)
- Környezet védelem és integráció
(Programfelelős: Kerekes Sándor)
- A területfejlesztés általános vizsgálata
(Programfelelős: Enyedi György)
- Az életminőség tényezői Magyarországon
(Programfelelős: Vizi E. Szilveszter)
- A közlekedés és technika infrastruktúrája
(Programfelelős: Michelberger Pál)
- A magyar nyelv jelene és jövője
(Programfelelős: Ritoók Zsigmond)
- A Duna-völgyi régió fejlesztésének lehetőségei
(Programfelelős: Horváth Gyula)
- Az Alföld új területei, települései és társadalmi folyamatai
(Programfelelős: Csatári Bálint)
- Az életminőség tényezői Magyarországon
(Programfelelős: Vizi E. Szilveszter)
- A közlekedés és technika infrastruktúrája
(Programfelelős: Michelberger Pál)
- A magyar nyelv jelene és jövője
(Programfelelős: Balázs Géza)
- Magyarságkép, a Magyarországról alkotott kép az ezredforduló
(Programfelelős: Hankiss Elemér)
- Kisebbségi konfliktusok, megoldási alternatívák Kelet-Közép-Európában
(Programfelelős: Szász Zoltán/Szarka László)
- A víz és a vízgazdálkodás helyzete és jövője Magyarországon
(Programfelelős: Somlyódy László)
- Hazai ökológiai kutatások egy kelet-európai kutatóhálózat érdekében
(Programfelelős: Borhidi Attila)
- Földtudományi kutatások a hazai környezet megismerése és megóvása érdekében
(Programfelelős: Mészáros Ernő)
- Zoológia
(Programfelelős: Balogh János)
- A magyar népesség a millenniumon
(Programfelelős: Cseh-Szombathy László)

2001-ben 8 fő kutatási irányon belül a következő 11 programban folytak kutatások:

- A területfejlesztés általános vizsgálata
(Programfelelős: Enyedi György)
- Az Alföld új területei, települései és társadalmi folyamatai
(Programfelelős: Csatári Bálint)

- A magyar nyelv jelene és jövője
(Programfelelős: Balázs Géza)
- Magyarságkép, a Magyarországról alkotott kép az ezredforduló
(Programfelelős: Hankiss Elemér)
- Kisebbségi konfliktusok, megoldási alternatívák Kelet-Közép-Európában
(Programfelelős: Szarka László)
- A víz és a vízgazdálkodás helyzete és jövője Magyarországon
(Programfelelős: Somlyódy László)
- Földtudományi kutatások a hazai környezet megismerése és megóvása érdekében
(Programfelelős: Mészáros Ernő)
- Zoológia
(Programfelelős: Balogh János)
- Az információs társadalom kialakulásának hatásai a jogrendszerre
(Programfelelős: Sárközy Tamás)
- A magyar népesség a millenniumon
(Programfelelős: Cseh-Szombathy László)
- Tudománypolitika
(Programfelelős: Glatz Ferenc)

2002-ben 21, 2003-ban további 4 program indult:

- A földtudományok feladatai európai uniós csatlakozásunk tükrében
(Programfelelős: Meskó Attila)
- Rio + 10
(Programfelelős: Láng István)
- Közlekedés és globalizáció
(Programfelelős: Michelberger Pál)
- Berek Magyarországon a rendszerváltás után (munka-erőgazdálkodás)
(Programfelelős: Koltay Jenő)
- A környezetpolitikák társadalmi támogatottsága
(Programfelelős: Kerekes Sándor)
- Mérnök és társadalom
(Programfelelős: Somlyódy László)
- Politikai intézményrendszer (1998–2002)
(Programfelelős: Kulcsár Kálmán)
- Rendszerváltás alulnézetben
(Programfelelős: Vásárhelyi Mária)
- A magyar népesség az ezredfordulón
(Programfelelős: Cseh-Szombathy László)
- Épített jövőnk
(Programfelelős: Finta József)
- A magyar városok kulturális gazdagsága
(Programfelelős: Enyedi György)
- Hungarikumok az agráriumban
(Programfelelős: Kovács Ferenc)
- Talajaink jelentősége a 21. században
(Programfelelős: Stefanovits Pál)
- A vegyipar stratégiai kérdései
(Programfelelős: Szépvölgyi János)
- Tisza
(Programfelelős: Teplán István)

- Civilizáció és egészség
(Programfelelős: Vizi E. Szilveszter/Bácsy Ernő)
- A fenntartható agrárgazdaság
(Programfelelős: Csete László/Láng István)
- A magyar nyelv jelene és jövője – az internetkorszak kommunikációja
(Programfelelős: Balázs Géza)
- Közösségépítés – regionális és asszimilációs folyamatok a magyarországi nemzeti kisebbségek körében
(Programfelelős: Szarka László)
- A mezőgazdaság privatizációja Erdélyben
(Programfelelős: Sófalvi László)
- Rendszerváltás Magyarországon és a nagyvilág
(Programfelelős: Gecsényi Lajos)
- Állami és nemzeti jelképeink
(Programfelelős: Glatz Ferenc)
- Barnaövezetek
(Programfelelős: Barta Györgyi)
- A rendszerváltás gazdasági joga
(Programfelelős: Sárközy Tamás)

II. TANULMÁNYOK ÉS KIADVÁNYOK

A kutatások eredményei több publikációs szinten kerültek nyilvánosság elé.

1.

1997 óta – 2003. december 31-ig bezárólag – közel 2000 tanulmány készült el. A tanulmányok jegyzéke mellékletként csatolva.

2.

Az Ezredforduló című folyóirat a legaktuálisabb tanulmányok rövid összefoglalását közli. Évente négyszer jelenik meg a História, a Köznevelés, a Természet Világa és a Technika c. lapok mellékleteként mintegy 60 ezer példányban.

A megjelent számok és tartalomjegyzékük mellékletként csatolva.

3.

1997 óta 2003. december 31-ig 87 könyv jelent meg a stratégiai kutatások keretében. Sorozatonként csoportosítva tételelesen a következők:

Stratégiai kutatások/tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián c. központi könyvsorozat

1. Globalizáció és nemzeti érdek. Összeállította Kulcsár Kálmán és Simai Mihály. Bp., MTA, 1997. 197 p.

2. Sárközy Tamás: Rendszerváltozás és a privatizáció joga. A tulajdonváltozás joga a volt szocialista országokban. Bp., MTA, 1997. 294 p.
3. A demokrácia intézményrendszere Magyarországon. Összeállította: Kulcsár Kálmán. Bp., MTA, 1997. 187 p.
4. A magyar agrárgazdaság jelene és kilátásai. Összeállította: Kovács Ferenc. Bp., MTA, 1997. 203 p.
5. Népegészség, orvos, társadalom. Andrásföszky Barna (et al.). Bp., MTA, 1998. 215 p.
6. Egészségügy és piacgazdaság. Bácsy Ernő (et al.). Bp., MTA, 1998. 243 p.
7. Biotechnológia: lépéstartás Európával. Összeállított: Dudits Dénes és Dohy János. Bp., MTA, 1998. 157 p.
8. Környezetpolitika és uniós csatlakozás. Összeállította: Kerekes Sándor és Kiss Károly. Bp., MTA, 1998. 234 p.
9. Termelés, piac, természeti környezet. Összeállította: Kerekes Sándor és Kiss Károly. Bp., MTA, 1998. 195 p.
10. Losonczy Ágnes: Utak és korlátok az egészségügyben. Bp., MTA, 1998. 243 p.
11. Budapest – nemzetközi város. Összeállította: Barta Györgyi. Bp., MTA, 1998. 251 p.
12. Az agrártermelés tudományos alapozása. Összeállította: Kovács Ferenc. Bp., MTA, 1998. 179 p.
13. A cigányok Magyarországon. Összeállította: Kemény István. Bp., MTA, 1999. 270 p. A kötetet 1999-ben és 2004-ben változatlan utánnomásban kétszer is ki kellett adnunk a nagy érdeklődésre való tekintettel.
14. Minőség és agrárstratégia. Összeállította: Láng István és Csete László. Bp., MTA, 1999. 408 p.
15. A magyar nyelv az informatika korában. Angelusz Róbert (et al.). Bp., MTA, 1999. 195 p.
16. A NATO és a magyar politika. Összeállította: Juhász Erika. Bp., MTA, 1999. 214 p.
17. Magyarország településkörnyezete. Szerk.: Enyedi György. Bp., MTA, 2000. 465 p.
18. Területfejlesztés és közigazgatás-szervezés. (Megye, régió, kistérség.) Összeállította: Horváth Gyula és Pálné Kovács Ilona. Bp., MTA, 2000. 245 p.
19. Közlekedési rendszerek és infrastruktúráik. Összeállította: Magyar István. Bp., MTA, 2000. 241 p.
20. Az információs társadalom. Összeállította: Demetrovits János és Keviczky László. Bp., MTA, 2000. 235 p.

21. Egészségügy Magyarországon. Ajkay Zoltán (et al.). Bp., MTA, 2001. 368 p.
22. Vajda György: Energiapolitika. Bp., MTA, 2001. 395 p.
23. Magyarországi kutatóhelyek. Élettudományok. Összeállította: Pótó János és Tolnai Márton. Bp., MTA, 2001. 279 p.
24. Magyarországi kutatóhelyek. Társadalomtudományok. Összeállította: Pótó János és Tolnai Márton. Bp., MTA, 2001. 357 p.
25. Magyarországi kutatóhelyek. Természettudományok. Összeállította: Pótó János és Tolnai Márton. Bp., MTA, 2001. 271 p.
26. Magyarországi kutatóhelyek. Mutatók. Összeállította: Macsi Gyuláné és Pótó János. Bp., MTA, 2001. 128 p.
27. Balázs Géza: Magyar nyelvstratégia. Bp., MTA, 2001. 268 p.
28. A hazai vízgazdálkodás stratégiai kérdései. Összeállította és szerkesztette: Somlyódy László. Bp., MTA, 2002. 402 p.
29. Borhidi Attila: Gaia zöld ruhája. Bp., MTA, 2002. 331 p.
- 30–31. A magyarországi Duna-völgy területfejlesztési kérdései I–II. köt. Összeállította: Dövényi Zoltán és Hajdú Zoltán. Bp., MTA, 2002. 558 p.
- 32–33. Csikós-Nagy Béla: Közgazdaságtan a globalizáció világában, 1–2. köt. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2002. 210, 470 p.
34. Területfejlesztés, rendszerváltás és az Alföld. Szerk.: Csatári Bálint – Timár Judit. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2002. 235 p.
35. Információs társadalom és jogrendszer. Baksa Sarolta (et al.). Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2002. 343 p.
- 36–37. A Tisza és vízrendszere I–II. köt. Szerk.: Teplán István. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 306, 219 p.
38. A megkérdőjelezett sikerágazat. Az EU környezetvédelmi követelményeinek teljesítése. Szerk.: Kerekes Sándor és Kiss Károly. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 453 p.
39. Kertészeti hungarikumok. Szerk.: Nyéki József és Papp János. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 318 p.
40. Őshonos állataink és termékeik, a hungarikumok. Összeállította: Kovács Ferenc, Bodó Imre, Seregi János és Udovecz Gábor. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 318 p.

Stratégiai kutatások/tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián. Műhelytanulmányok
c. könyvsorozat

41. Glatz Ferenc: Tudománypolitika az ezredforduló Magyarországn. Bp., MTA, 1998. 123 p.
42. Magyarságkép és történeti változásai. Szerk.: Pataki Ferenc és Ritoók Zsigmond. Bp., MTA, 1999. 207 p.
43. Politika és társadalom 1989–1998. Bóhm Antal (et al.). Bp., MTA, 1999. 189 p.
44. Természetvédelem és mezőgazdaság. Szerk.: Kerekes Sándor. Bp., MTA, 1999. 143 p.
45. Környezetbarát mezőgazdálkodás. Szerk.: Kerekes Sándor. Bp., MTA, 1999. 111 p.
46. Gazdaság és környezet. Szerk.: Kerekes Sándor. Bp., MTA, 1999. 176 p.
47. Szigorodó környezetpolitika. Szerk.: Kerekes Sándor. Bp., MTA, 1999. 119 p.
48. Fizikai tudományok az ezredfordulón. Szerk.: Nagy Károly. Bp., MTA, 2000. 119 p.
49. A század- és rendszerváltás társadalma. Szerk.: Kolosi Tamás és Tóth István György. Bp. MTA, 2000. 204 p.
50. Közlekedéspolitikai, vasútfejlesztés, informatika. Összeállította: Magyar István. Bp., MTA, 2000. 183 p.
51. Városi és térségi közlekedés. Összeállította: Magyar István. Bp., MTA, 2000. 135 p.
52. Kémiai tudományok az ezredfordulón. Szerk.: Görög Sándor. Bp., MTA, 2000. 113 p.
53. A technológia helyzete és jövője. Szerk.: Prohászka János. Bp., MTA, 2001. 214 p.
54. Ökológia az ezredfordulón I. Konceptió, hosszú távú kutatások. Szerk.: Borhidi Attila és Botta-Dukát Zoltán. Bp., MTA, 2001. 312 p.
55. Ökológia az ezredfordulón II. Esettanulmányok. Szerk.: Borhidi Attila és Botta-Dukát Zoltán. Bp., MTA, 2001. 256 p.
56. Ökológia az ezredfordulón III. Diverzitás, konzerváció, szukcesszió, regeneráció. Szerk.: Borhidi Attila és Botta-Dukát Zoltán. Bp., MTA, 2001. 244 p., 4 t.
57. Nukleáris tudomány és a 20. század. Összeállította: Vértes Attila. Bp., MTA, 2001. 158 p.
58. Földtudományok és a földi folyamatok kockázati tényezői. Összeállította: Ádám Antal és Meskó Attila. Bp., MTA, 2001. 242 p.
59. Egészségmegtartás, betegségmegelőzés. Biacs Péter (et al.). Bp., MTA, 2002. 127 p.
60. Élethelyzet – életminőség, zsákutcák és kiutak. Antal Albert (et al.). Bp., MTA, 2002. 343 p.

61. Az információs társadalom és a jog alakulása. Összeállította: Sárközy Tamás és Pázmándy Kinga. Bp., MTA Társutató Központ, 2002. 473 p.
62. Magyarország és a magyar kisebbségek. Történeti és mai tendenciák. Szarka László (et al.). Bp., MTA, 2002. 199 p.
63. A fenntartható fejlődés és az Alföld. Összeállította Baukó Tamás és Nagy Imre. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 147 p.
64. Keményfi Róbert: A kisebbségi tér változatai. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 166 p.
65. Európai uniós csatlakozás és földtudomány. Összeállította: Meskó Attila. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 165 p.
66. Anyagáramlások és hatásaik a természetben. Összeállította: Mészáros Ernő és Panthó György. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 205 p.
67. Lokális világok. Együttélés a Kárpát-medencében. Szerk.: Bakó Boglárka. Bp., MTA Társadalomkutató Központ, 2003. 384 p.
68. Az EU-csatlakozás magyarországi kérdései. Összeállította: Kulcsár Kálmán. Bp., MTA Társadalomkutató központ, 2003. 223 p.

Tudománypolitika Magyarországon. Diszciplínafüzetek
c. sorozat

69. Császár Ákos: Matematika. Bp., MTA, 2001.
70. Vizi E. Szilveszter. Orvostudomány. Bp., MTA, 2001.
71. Friedrich Péter: Biológia. Bp., MTA, 2001.
72. Horváth Zalán–Nagy Károly–Tompá Kálmán: Fizika. Bp., MTA, 2001.
73. Görög Sándor: Kémia. Bp., MTA, 2001.
74. Szentés Tamás–Zalai Ernő: Gazdaságtudományok. Bp., MTA, 2001.
75. Kiefer Ferenc: Nyelvtudomány. Bp., MTA, 2001.
76. Kulcsár Kálmán: Állam- és jogtudomány, politológia. Bp., MTA, 2002.
77. Poszler György: Művészetek. Bp., MTA, 2002.
78. Vajda Mihály: Filozófia. Bp., MTA, 2002.
79. Dohy János–Heszky László–Tomcsányi Pál: Agrártudomány. Bp., MTA, 2002.

80. Cseh-Szombathy László: Szociológia és demográfia. Bp., MTA, 2002
81. Panthó György–Ádám József–Mészáros Ernő: Földtudomány. Bp., MTA, 2002.
82. Somlyódy László–Bokor József–Finta József–Gyulai József–Nyíri András: Műszaki tudományok. Bp., MTA, 2002
83. Vámos Tibor: Informatika. Bp., MTA, 2002.

Magyar tudománytár
Főszerkesztő: Glatz Ferenc

84. Föld, víz, levegő. Szerk.: Mészáros Ernő, Schweitzer Ferenc. Bp., MTA Társadalomkutató Központ – Kossuth Kiadó, 2002. 512 p. ill. (Magyar tudománytár 1.)
85. Táj, település, régió. Szerk.: Enyedi György, Horváth Gyula. Bp., MTA Társadalomkutató Központ – Kossuth Kiadó, 2002. 514 p. ill. (Magyar tudománytár 2.)
86. Növény, állat, élőhely. Szerk.: Láng István, Bedő Zoltán, Csete László. Bp., MTA Társadalomkutató Központ – Kossuth Kiadó, 2003. 594 p. ill. (Magyar tudománytár 3.)
87. Társadalom, politika, jogrend. Szerk.: Kulcsár Kálmán, Bayer József. Bp., MTA Társadalomkutató Központ – Kossuth Kiadó, 2003. 624 p. ill. (Magyar tudománytár 4.)

Annak érdekében, hogy a publikált kutatási eredmények eljussanak a tudományos szakmai elithez és a politikai adminisztrációhoz, ezért a központi könyvsorozatot továbbítjuk az MTA tagjainak, doktorainak, a kormányzat vezető tisztviselőinek, az országgyűlési képviselőknek, egyházi vezetőknek, a megyei közgyűlések elnökeinek, a kereskedelmi és iparkamarák elnökeinek, az egyetemek rektorainak, valamint több nagykövetségnek és külföldi magyar kulturális intézetnek.

3.

Egyes programok 50-500 példányszám között kiadták tanulmányaikat, ilyen kiadvány például a Zöld Belépő, az Agro-21 Füzetek c. sorozatok, valamint önálló kötetek.

III. RENDEZVÉNYEK

A programokban részt vevő tudósok különböző rendezvényeken vitatták meg a programjukhoz tartozó stratégiai kérdéseket. Mindegyik kutatási irányban több konferenciát és műhelykonferenciát

tartottak, meghatározóan 1997–1999-ben, 2000-től a költségvetési keretek csökkenése miatt inkább az írásbeli összesítésre helyeződött a hangsúly.

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül sorolunk fel a rendezvényekből:

1996

1996. december 5. Agrárgazdaság az ezredforduló Magyarországon – az agrárprogram tudományos alapozása (tudományos tanácskozás)

1997

1997. január 21. Műszaki technikai háttér biztosítása a növénytermesztésben és az állattenyésztésben

1997. január 22. A mezőgazdasági termelés műszaki, technikai háttérének helyzete és fejlesztése

1997. január 31. Országos erdő-, vad- és fagazdaság-tudományi fórum

1997. március 4. A vasút és Európa (nyilvános vita)

1997. április 3–4., Győr. A területfejlesztés új kihívásai

1997. április 10–11. A kultúra pénze, a pénz kultúrája (konferencia)

1997. április 15. A magyar nyelv modernizálása és a nyelvtörvény (műhelyvita)

1997. április 21. Termőföld és életminőség

1997. április 25. A minőség dimenziói a magyar agrárgazdaságban az Európai Unióhoz vezető úton (műhelyvita)

1997. május 6–7. A magyarságkép és történeti változásai (konferencia)

1997. május 7–8. Rendszerváltozás és konszolidáció: változó értékek, érdekek és intézmények a századvégi magyar társadalomban (nyilvános vita)

1997. május 15. Nemzetközi kihívások a magyar agrártudomány előtt (tudományos tanácskozás)

1997. május 20. Környezeti kihívás, vállalati irányítás

1997. május 20. A marketing szerepe a minőségi fejlődés megvalósításában; A minőség és a vele kapcsolatos fogalmak értelmezése az agrárgazdaságban (műhelyvita)

1997. május 28. Fehérjegyagrdalkodásunk helyzete és a fejlesztés feladatai (konferencia)

1997. május 29. Az agrártámogatás és a vidékfejlesztés aktuális kérdései és EU-konform rendszere

1997. május 29. Regionális agrárkutató és vidékfejlesztés (szakértői vita, Kompolt)

1997. május 29. A politikai törésvonalaknak, a pártrendszer tagoltságának és struktúrájának politológiai elemzése (műhelyvita)

1997. május 30. A minőség-menedzsment a mezőgazdaságban (műhelyvita)

1997. június 5. A civil társadalom és az állam viszonya (szakértői vita)

1997. június 9. A környezetbarát fejlődés intézményi feltételei 1997. június 15. Politikai bizalom és rendszerstabilitás (szakértői vita)

1997. június 10. Magyarország környezeti állapota. A nemzetközi környezetvédelmi szerződések teljesítésének feltételrendszere

1997. június 10. Az élelmiszerek minősége (műhelyvita)

1997. június 10. A magyarságkép külföldön és itthon. A tudományos megközelítés lehetőségei (műhelyvita)

1997. június 16. A magyar nyelv az informatika korában (műhelyvita)

1997. június 19. A szántóföldi növénytermesztés minőségi fejlesztésének kérdései (műhelyvita)

1997. június 19–23. Civil önszerveződések generációs metszetben; A korporatív szerződések helyzete Magyarországon; Politikai bizalom és rendszerstabilitás (műhelyviták)

1997. június 23. Mezőgazdaság, környezetbarát városi és vidéki fejlődés, természetvédelem

1997. június 24. Programjavaslat a magyarságkép kül- és belföldi forrásainak feltárására. Javaslat az ezredforduló Magyarországonak bemutatására itthon és külföldön (műhelyviták)

1997. június 27. Energiagazdálkodás
 1997. június 30. A magyar nyelv jelene és jövője
 1997. július 2. Az Alföld-kutatás fejlesztésének terve (műhelyvita)
 1997. július 10. Informatika a minőségi agrárfejlődésben (munkamegbeszélés)
 1997. július 10. Környezetvédelmi szabályozás. Környezetvédelmi ipar
 1997. július 22. Élelmiszeripar
 1997. augusztus 11. Az Alföld-kutatás elhelyezkedése a magyarországi területfejlesztési regionális kutatási rendszerben és a kutatási bázis kiépítésének lehetőségei (műhelyvita, Kecskemét)
 1997. szeptember 2. Az erdő- és fagazdaság minőségi fejlesztése (műhelyvita)
 1997. szeptember 4., Székesfehérvár. Sikeres térségek és települések Magyarországon
 1997. szeptember 6–7. Mental Health Policy and Economics. Health Care Reform and Research in Central and Eastern Europe (nemzetközi konferencia)
 1997. szeptember 12–14. The integration process, the EU accession preparations and the administration (műhelyvita)
 1997. szeptember 15. A nemzetközi körülményeknek való megfelelés és az EU-csatlakozáshoz szükséges feladatok összehangolása a növényvédelem területén (műhelyvita)
 1997. szeptember 16. EU-csatlakozásunk környezeti szempontú vizsgálata (papíripari szimpózium)
 1997. szeptember 17–19. Utak és történelem. A magyar útügy (nyilvános vita, Székesfehérvár)
 1997. szeptember 18. Az országgyűlés és a kormány döntési folyamatainak vizsgálata (műhelyvita)
 1997. szeptember 18. Civil szerveződés és társadalom (műhelyvita)
 1997. szeptember 22–23. A vidék társadalma és gazdasága a Kárpát-medencében (konferencia)
 1997. szeptember 24. A minőség dimenziói és a fejlődésre gyakorolt hatásuk
 1997. szeptember 29. Értékválság és deviencia: a társadalmi integráció alakulása (műhelyvita)
 1997. szeptember 29. Domus Hungarica Scientiarum et Artium. (ünnepélyes megnyitó)
 1997. október 8. Anyanyelvünk helyzete és jövője (konferencia az Írószövetséggel közös rendezésben, Írószövetség)
 1997. október 15. A területfejlesztés új indikátorai és információs rendszere (szakértői vita)
 1997. december 16. A területfejlesztés új finanszírozási modellje (szakmai megbeszélés)
 1997. október 16. Növényi eredetű alapanyagok és termékpályáik
 1997. október 16–19. Linguistic Human Rights. (nemzetközi konferencia és NGO-workshop)
 1997. október 17. Változásfolyamatok a kultúrában
 1997. október 18. Közép-európai változások: társadalmi folyamatok és stratégiák
 1997. október 20. Egészséges és a lakosság szempontjából gazdaságos táplálkozás lehetősége (fórum)
 1997. november 5. A közlekedés fejlesztése
 1997. november 5–6. A magyar társadalom változása és a politikai rendszer (konferencia)
 1997. november 12. Termék-előállítás és minőség a jövő század színvonalán a szarvasmarha- és sertéstenyésztésben
 1997. november 13. Az élelmiszeripar az európai integráció kihívásának fényében
 1997. november 15. A nők helyzetének szociálpolitikai vonatkozásai az Európai Közösség országaiban (OPNI Pszichoterápia Intézet)
 1997. november 17. A regionális politika szervezeti rendszere. A területfejlesztés terei (nyilvános vita)
 1997. november 18–19. Környezet- és természetvédelem, mezőgazdaság, vidékfejlesztés
 1997. november 19. A roma népesség helyzete
 1997. november 20–21. Csatlakozás az Európai Unióhoz - előnyök, hátrányok, feladatok a környezetvédelem területén
 1997. november 25. Energiagazdálkodás és levegőtisztaság-védelem
 1997. november 25. Budapest — nemzetközi város (szakértői vita)
 1997. november 26. Merre tovább az egészségügyi reformmal? (fórum)

1997. november 27. A környezet hatása a lakosság egészségi állapotára és a mortalitás alakulására (fórum)

1997. december 3. A közlekedés és technika infrastruktúrája (műhelykonferencia)

1998

1998. január 8. Az agrárgazdaság minőségi fejlesztése Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (konferencia)

1998. január 15. A baromfiágazat minőségi fejlesztése (konferencia)

1998. február 19. A juh- és kisállattenyésztés fejlesztésének minőségi ugrópontjai (konferencia)

1998. március 3. Kecskemét. A fenntartható vidékfejlesztés környezeti feltételei a régióban (konferencia)

1998. március 5. A gyümölcsstermesztés stratégiai kérdései az ezredfordulón (konferencia)

1998. március 13. A minőségi növényi termékek előállításának természeti, forgalmazási, feldolgozási vonatkozásai (tanácskozás)

1998. március 25. Növényi eredetű élelmiszerek minőségfejlesztése (konferencia)

1998. március 26. Kultúraközvetítő intézmények használata (műhelyvita, MTA Szociológiai Intézete)

1998. április 7. A közlekedés és technikai infrastruktúrája (munkamegbeszélés, Győr)

1998. április 9-én megalakult az Ökológiai Központ. A 4 résztvevő kutatóhely:

MTA ÖBKI, Vácraátót

MTA Dunakutató Állomás, Göd

MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézet, Tihany

MTA Növényvédelmi Kutatóintézet

1998. április 9–10. A kultúra pénze, a pénz kultúrája (konferencia)

1998. április 15. Országos erdő-, vad- és fagazdasági fórum

1998. április 16. Az időfelhasználás (műhelyvita, MTA Szociológiai Intézete)

1998. április 20. A mezőgazdaság fenntartható fejlődése és a műszaki fejlesztés időszerű kérdései (konferencia)

1998. április 21. Kecskemét. Táj – település – ember – régió (konferencia)

1998. április 23. A szintézisalkotás lehetőségei a kertészeti ágazatokban (műhelyvita)

1998. április 28. A magyar vasút rehabilitációs és új fejlődési pályát kijelölő stratégiájának fő irányai, különös tekintettel az integrációs elvárásokra (1998-2010)

1998. május 6. Élelmiszerbiztonság: kihívások, megoldások

1998. május 6. A kelet-közép-európai ökológiai kutatóhálózat (konferencia)

1998. május 12. Budapest — nemzetközi nagyváros (konferencia)

1998. május 20. Magyarország vízgazdálkodási stratégiája az ezredforduló után

1998. május 20. A területfejlesztés és -rendezés tudományos és koncepcionális megalapozása az Alföldön és Bács-Kiskun megyében (megyei tudományos fórum, Kecskemét)

1998. május 20. Intézményrendszer és egészségügyi reform (szakértői megbeszélés)

1998. május 21. A kultúrpolitika stratégiája (műhelyvita, MTA Szociológiai Intézete)

1998. május 22. Kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés és környezetvédelem

1998. május 25–június 10. A vízkészletgazdálkodás, a területi vízgazdálkodás és az ökológiai kapcsolata; A települési vízgazdálkodás és a vízkészletgazdálkodás egyeztetése; Az árvízvédelem és a területi vízgazdálkodás kapcsolata (műhelykonferencia)

1998. május 26. A szántóföldi növények nemesítésének jövője

1998. május 26. Az autonóm járműirányító rendszerek tervezése és gyakorlati alkalmazása (konferencia)

1998. május 29. A közép-európai interregionális együttműködések jövője (kerekasztal-beszélgetés)

1998. június 2. Nagyberuházások társadalmi kontrolljának szabályozása és gyakorlata, különös tekintettel az erőművi fejlesztésekre. Nemzetközi és hazai tapasztalatok

1998. június 4. Regionális átalakulás és határmenti kapcsolatok (vitaülés, Pécs)

1998. június 5. Az erdőgazdaság aktuális ökonómiai kérdései

1998. június 9. Újratanulható-e az anyanyelv a magyarországi kisebbségi iskolákban? (szakmai vita)

1998. június 9. Vadgazdálkodási, vadegészségügyi tudományos konferencia

1998. június 10. Prószéky Gábor: A szaknyelvi helyesírási szabályzatok anyagának felfrissítése és CD-ROM-on való közzététele (műhelymegbeszélés)

1998. június 11. A minőségi agrárfejlődés intézményi és eszközrendszere (konferencia)

1998. június 11. Költségek és hasznok a környezetvédelemben (tanszéki vitadélután)

1998. június 15–16. RKK Tudományos Napok (beszámoló és összintézeti vita az Alföld II. Kutatási Programról, Szarvas)

1998. június 18. Költség- és haszonszámítás a környezetvédelemben

1998. június 19. A zöldség-hajtás helyzete és fejlesztésének lehetőségei az európai integráció függvényében

1998. június 23. A környezetbarát mezőgazdaság, a nem élelmiszer-ipari mezőgazdasági tevékenységek és az EU-csatlakozás (kutatási értekezés)

1998. június 26. A Dél-Alföld Régió és az Alföld (Ópusztaszer)

1998. június 29–július 1. A "Síkfőkút tölgyerdei" c. hosszú távú ökológiai projekt 25. évf. alkalmából rendezett tudományos konferencia.

1998. július 30. Műhelyvita Csefkó Ferencsel (MTA RKK) a kisebbségi önkormányzatok elmúlt 4 éves ciklusát vizsgáló kutatásról

1998. július 31. A számítógépes nyelv angol–magyar szótárának módszertani kérdése (munkamegbeszélés)

1998. augusztus 30–szeptember 5. Long-Term Effects of climate changes on dry grasslands (magyar–amerikai munkamegbeszélés, Vácraátót)

1998. szeptember 11. EU-program a hosszú távú ökológia vizsgálatok koordinálására (munkamegbeszélés)

1998. szeptember 16–17. Regional International Long-Term Ecological Research Conference (konferencia a Lengyel Tudományos Akadémiával közösen)

1998. szeptember 16–20. A vidéki Európa új aktorai (konferencia Veszprémben)

1998. szeptember 17–21. A regionális átalakulás regionális politikai és földrajzi aspektusai (Mátraháza)

1998. október 2. Az Alföld új települési és társadalmi folyamatai (műhelyvita, folytatás október 19-én, Kecskemét)

1998. október 15–16. Magyarország és a magyar kisebbségek kapcsolatrendszere: történeti és mai tendenciák (tudományos konferencia, Gödöllő)

1998. október 16–18. A magyar flóra és vegetáció kutatása (szimpózium, Felsőtárkány)

1998. szeptember 5–6. A régiók Európája: együttműködési hálózatok (konferencia)

1998. szeptember 15. Környezet-egészségügy és környezetvédelem (szakértői megbeszélés, Székesfehérvár)

1998. október 20. Sajtótájékoztató a Környezetvédelem és uniós csatlakozás, valamint a Termelés, piac, természeti környezet c. könyvekről

1998. október 21. A fogyasztás, a technológiai előrettekintés és minőség kölcsönhatásai az agrárszférában

1998. október 21. Kulturális magatartásformák c. konferencia

1998. október 29–30. Kisváros (konferencia Várpalotán)

1998. november 2. Vitaülés a régiókról (tudományos konferencia, Pécs)

1998. november 11. A kultúrpolitika stratégiája (konferencia)

1998. november 11. Határon túli többszámú magyar területek asszimilációs jelenségeinek vizsgálata (műhelyvita)

1998. november 12–13. Békéscsaba. Az Alföld a XXI. század küszöbén (kongresszus)
 1998. november 16. Mezőgazdasági zónarendszer és öntözés, egyeztetés, feladatmeghatározás (műhelyvita)
 1998. november 18. Települési vízgazdálkodás, stratégiai kérdések (műhelyvita)
 1998. november 18. A vasúti közlekedés középtávú stratégiája (BME)
 1998. november 19. A hazai gyümölcsstermelés minőségi irányú fejlesztése (konferencia)
 1998. november 20–21. Az európai integráció (konferencia)
 1998. november 20–21. A Magyarországról alkotott kép az ezredfordulón (konferencia)
 1998. november 24. Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és természetvédelem (konferencia)
 1998. november 24. Sajtótájékoztató Losonczy Ágnes: Utak és Korlátok az egészségügyben c. monográfiájáról, valamint a Népegészség, orvos, társadalom és az Egészségügy és piacgazdaság című tanulmánykötetéről
 1998. november 25. A magyarországi kisebbségi kérdés kronológiája (műhelyvita)
 1998. november 30. Beszámoló az 1998. évi kutatásokról (BME)
 1998. december 1. A zöldség-, dísz- és gyógynövény ágazatok minőségi fejlesztésének stratégiája (konferencia)
 1998. december 3. Politikai kultúra a századvégi Magyarországon (konferencia)
 1998. december 8. A környezetvédelmi EU-direktívák bevezetésének költségei és társadalmi-gazdasági hatásai (tanszéki vitadélután)
 1998. december 8. Fejlődési pályák a magyar városhálózatban c. alprogram szakmai megbeszélése (Győr)
 1998. december 9. A cigány munkanélküliség és foglalkoztatáspolitikai vizsgálata (műhelyvita)
 1998. december 11. Magyarország a NATO-csatlakozás előtt (konferencia)
 1998. december 16. Sajtótájékoztató a Budapest — nemzetközi város c. kötetről
 1998. december 17. A falu és vidék fejlesztésének stratégiai kérdései Magyarországon

1999

1999. január 22. A Magyar Köztársaság nemzeti biztonsági és katonai stratégiája, várható fejlődése a NATO-csatlakozás tükrében (szakértői tanácskozás)
 1999. február 3. A falu és vidék fejlesztésének stratégiai kérdései Magyarországon
 1999. február 4. A takarmánytermelés, -gyártás és a takarmányozás hatása az állati termékek és élelmiszerek minőségére (konferencia)
 1999. február 17. A kultúra privatizációja (szakmai vita)
 1999. február 18. Megújuló energiaforrások és EU-csatlakozás (szakmai konferencia)
 1999. március 4. A minőségfejlesztés feladatai a szőlő-bor ágazatban (konferencia)
 1999. március 11. Rendszer- és századváltás Magyarországon (konferencia)
 1999. március 17. Magyarország a rajtvonalon (tudományos tanácskozás)
 1999. március 18. A minőségi gyümölcs-szaporítóanyag termesztése (konferencia)
 1999. március 24. A cigányok Magyarországon c. tanulmánykötet bemutatója
 1999. április 8–9. A magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek súlyponti kérdései az ezredfordulón (konferencia)
 1999. április 9. A területi vízgazdálkodás stratégia kérdései (tudományos tanácskozás)
 1999. április 15. Az éghajlatváltozás hatása a vízgazdálkodásra (vízigények és vízkészletek az ezredfordulón) (tudományos tanácskozás)
 1999. április 23. A települési vízgazdálkodás stratégiai kihívásai (tudományos tanácskozás)
 1999. április 26. Ökológia és természetvédelem a vízgazdálkodásban (tudományos tanácskozás)
 1999. április 12. Területfejlesztés az ezredfordulón (konferencia)
 1999. április 14. Minőség és agrárstratégia (konferencia)
 1999. április 26. Az Alföld jelene és jövője (programzáró konferencia)

1999. május 11. A környezeti tudat és oktatás európai színvonalának kialakítása (a zárókonferencia I. napja)
1999. május 25. A csatlakozás szabályozási és finanszírozási feltételei (a zárókonferencia II. napja)
1999. június 21. A székelyföldi régió: tények és trendek (tudományos fórum)
1999. október 13. Szalai Erzsébet: Oroszlánok és globalizáció (könyvbemutató)
1999. október 27. A magyar nyelv az informatika korában (könyvbemutató és beszélgetés)

2000–2003

2000. szeptember 4–5. Az információs társadalom hatása a jogrendszerre (konferencia)
2000. szeptember 27. A magyar vízgazdálkodás stratégiai kérdései (zárókonferencia)
2000. december 4. Mit tehetünk a magyar nyelv korszerűsítéséért? (konferencia)
2001. szeptember: Az euro-atlanti integráció és az Európai Unió (műhelykonferencia)
2001. október: A gazdasági elit és a magyar társadalom (műhelykonferencia)
2002. február 28. A globalizáció kihívásai és Magyarország (konferencia)
2002. március 5. Kisebbség és kormánypolitika (konferencia)
2002. március 12. Gai zöld ruhája (könyvbemutató és műhelykonferencia)
2002. március 26. Rendszerváltozás itthon és külföldön (konferencia)
2002. április 17. Civilek a környezetvédelemben (angol–magyar nyelvű konferencia)
2002. április 23. Az információs társadalom hatása a jogrendszerre (konferencia)
2002. április 24. A magyarországi Duna-völgy területfejlesztési kérdései (konferencia és könyvbemutató)
2002. november 26. Rio, Johannesburg és a jövő (előadás)
2002. december 4. A rendszerváltás hatása a magyar gazdaság jogára (műhelyvita)
2003. március 11. Szöveg(félre)értés. A szövegértés helyzete mint nyelvstratégiai kérdés (konferencia és műhelybeszélgetés)
2003. április 17. Genetikailag módosított élelmiszerek az Európai Unióban (konferencia)
2003. szeptember 3. A kommunizmus bukásának közép- és kelet-európai bukásának világpolitikai háttere (műhelyvita)
2003. október 7. Földtudományok és uniós csatlakozás (konferencia)
2003. október 21. A Tisza jelene és jövője (konferencia)
2003. október 28. Az Európai Unió és Magyarország (konferencia)
2003. november 11. A nemzeti kulturális örökség az európai integrációban (konferencia)
2003. december 9. Hungarikumok és az Európai Unió (konferencia)